

NGHỊ LUẬN MỸ VÀ CHỈ DẠY CHỮA THỰC TIỄN ĐẢNG SONG

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ SỰ GẮN KẾT XÂY DỰNG ĐẢNG VỚI CHÍNH ĐỐN ĐẢNG

ĐẶNG HỮU TOÀN(*)

Trong tư tưởng Hồ Chí Minh về Đảng cầm quyền, gắn kết xây dựng Đảng với chính đốn Đảng không chỉ là một quy luật tất yếu, mà còn là sự vận động và phát triển của Đảng trong suốt tiến trình phát triển của cách mạng Việt Nam do Đảng lãnh đạo. Với Hồ Chí Minh, xây dựng Đảng và chính đốn Đảng là hai mặt của một quá trình thống nhất, gắn kết với nhau vì mục tiêu đem lại cho Đảng một chất lượng mới, một tâm cao mới. Xây dựng và chính đốn Đảng không chỉ là nhiệm vụ then chốt, mang tầm chiến lược, mà còn là công việc thường xuyên của Đảng. Xây dựng và chính đốn Đảng đòi hỏi Đảng phải kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, xuất phát từ thực tiễn Việt Nam, hiểu rõ phong trào cách mạng Việt Nam. Xây dựng và chính đốn Đảng còn đòi hỏi Đảng kiên định con đường xây dựng chủ nghĩa xã hội, kiên định vai trò lãnh đạo của Đảng đối với cách mạng Việt Nam, xây dựng nền dân chủ xã hội chủ nghĩa, phát triển và thực hành dân chủ rộng rãi, xây dựng Nhà nước pháp quyền của dân, do dân và vì dân, thực hiện "Đảng - dân một ý chí". Xây dựng Đảng phải gắn kết với chính đốn Đảng, làm cho Đảng thực sự trong sạch, vững mạnh, đoàn kết thống nhất trên cơ sở tự phê bình và phê bình, trở thành một Đảng "vừa đạo đức, vừa văn minh", xứng đáng là người lãnh đạo cách mạng Việt Nam.

ới tư cách người khởi xướng và trực tiếp lãnh đạo công cuộc đổi mới toàn diện đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa, ngay từ đầu, Đảng ta đã xác định một cách rõ ràng và dứt khoát rằng, trong suốt tiến trình công cuộc đổi mới này, xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt. Vị trí then chốt của công tác xây dựng Đảng không chỉ có nghĩa đây là nhiệm vụ mang tầm quan trọng hàng đầu, mà còn có nghĩa là nhiệm vụ đóng vai trò chi phối, quyết định thắng lợi của công cuộc đổi mới. Để xây dựng Đảng ta thành một Đảng mang tầm trí tuệ, tầm tư tưởng, tầm phẩm chất, tầm năng lực lãnh đạo và hoạt động thực tiễn cần có, đủ đảm đương được vai trò lãnh đạo và đáp ứng được những đòi hỏi ngày càng cao của công cuộc đổi mới đất nước, thành một Đảng thực sự "vững mạnh về chính trị, tư tưởng và tổ

chức", khi thông qua Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, Đảng ta đã khẳng định, Đảng "phải thường xuyên tự đổi mới, tự chỉnh đốn"(1). Quan điểm nhất quán này của Đảng ta – quan điểm gắn kết xây dựng Đảng với chính đốn Đảng – có cội nguồn tư tưởng từ tư tưởng Hồ Chí Minh về Đảng cầm quyền.

Thật vậy, là người sáng lập và trực tiếp lãnh đạo Đảng Cộng sản Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ là người đầu tiên đưa ra quan điểm gắn kết xây dựng Đảng với chính đốn Đảng, mà còn là người luôn kiên định, luôn giữ vững quan điểm này. Với Người, gắn kết xây dựng Đảng với

(*) Phó giáo sư, tiến sĩ, Phó tổng biên tập Tạp chí Triết học.

(1) Đảng Cộng sản Việt Nam. *Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội*. Nxb Sự thật, Hà Nội, 1991, tr. 21.

chỉnh đốn Đảng không chỉ là một quy luật tất yếu, mà còn là sự vận động và phát triển của Đảng trong suốt tiến trình phát triển của cách mạng Việt Nam do Đảng lãnh đạo. Với Người, xây dựng Đảng và chỉnh đốn Đảng là hai mặt của một quá trình thống nhất, có quan hệ chặt chẽ với nhau, gắn kết với nhau vì mục tiêu đem lại cho Đảng một chất lượng mới, một tầm cao mới để Đảng luôn tồn tại với tư cách người lãnh đạo cách mạng, luôn phát triển với tư cách Đảng cầm quyền. Do vậy, với Người, xây dựng và chỉnh đốn Đảng không chỉ là nhiệm vụ then chốt, mang tầm chiến lược, mà còn là công việc thường xuyên của Đảng trong vai trò lãnh đạo cách mạng, bởi “Đảng có vững cách mệnh mới thành công, cũng như người cầm lái có vững thuyền mới chạy”(2).

“Đảng muốn vững thì phải có chủ nghĩa làm cốt, trong đảng ai cũng phải hiểu, ai cũng phải theo chủ nghĩa ấy. Đảng mà không có chủ nghĩa cũng như người không có trí khôn, tàu không có bàn chỉ nam” và “bây giờ học thuyết nhiều, chủ nghĩa nhiều, nhưng chủ nghĩa chân chính nhất, chắc chắn nhất, cách mệnh nhất là chủ nghĩa Lênin”, “chủ nghĩa Mă Khắc Tư và Lênin”(3). Do vậy, với Chủ tịch Hồ Chí Minh – người Việt Nam đầu tiên đến với chủ nghĩa Mác – Lênin, đến với “lý luận cách mạng tiên phong” mà có nó, “Đảng cách mệnh mới làm nổi trách nhiệm cách mệnh tiên phong”, xây dựng và chỉnh đốn Đảng, trước hết phải dựa trên nguyên tắc nền tảng là nắm vững chủ nghĩa Mác – Lênin, lấy chủ nghĩa Mác- Lênin “làm cốt”. Sở dĩ xây dựng và chỉnh đốn Đảng đòi hỏi chúng ta phải kiên định chủ nghĩa Mác – Lênin, lấy chủ nghĩa Mác - Lênin “làm cốt” là bởi, đối với sự vận động và phát triển của Đảng ta, chủ nghĩa Mác – Lênin, theo Hồ Chí Minh, không chỉ là “lý luận cách

mạng tiên phong”, là “lực lượng tư tưởng hùng mạnh chỉ đạo Đảng”, mà còn là “học thuyết dạt dào sức sống”, có khả năng làm cho Đảng ta “trở thành hình thức tổ chức cao nhất của quần chúng lao động, hiện thân của trí tuệ, danh dự và lương tâm của dân tộc” và giúp cho Đảng ta “khơi nguồn sức mạnh” của chính mình, “khơi nguồn lực lượng và sức mạnh sáng tạo của nhân dân” để giành thắng lợi trong sự nghiệp cách mạng do Đảng lãnh đạo(4). Lấy chủ nghĩa Mác – Lênin “làm cốt” để xây dựng và chỉnh đốn Đảng, làm cho Đảng ta thực sự trở thành một Đảng cách mạng tiên phong, “Đảng của giai cấp công nhân, đồng thời là Đảng của dân tộc Việt Nam” không có nghĩa là giáo điều theo từng câu, từng chữ của C.Mác, của Ph. Ăngghen, của V.I.Lênin, mà như Hồ Chí Minh đã nói, là nắm vững tinh thần của chủ nghĩa Mác – Lênin, đồng thời tiếp thu những tinh hoa của văn hoá dân tộc và nhân loại, tham khảo những kinh nghiệm của các nước, các Đảng anh em, vận dụng sáng tạo vào hoàn cảnh lịch sử cụ thể của Việt Nam để định ra đường lối, chủ trương, chính sách đúng đắn cho cách mạng Việt Nam; là phải xuất phát từ thực tiễn Việt Nam, hiểu rõ phong trào cách mạng Việt Nam để vận dụng sáng tạo và hơn nữa, còn bổ sung, phát triển chủ nghĩa Mác – Lênin.

Trong tư tưởng Hồ Chí Minh về Đảng cầm quyền, xây dựng và chỉnh đốn Đảng còn đòi hỏi Đảng phải luôn kiên định con đường xây dựng chủ nghĩa xã hội – “con đường chung của thời đại, của lịch sử” – trên đất nước ta; kiên định vai trò lãnh đạo của Đảng đối với cách mạng Việt Nam; kiên định sự nghiệp xây dựng nền dân chủ

(2) Hồ Chí Minh. *Toàn tập*, t.2. Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 1995, tr.268.

(3) Hồ Chí Minh. *Sđd.*, t.2, tr. 268, 280.

(4) Xem: Hồ Chí Minh. *Sđd.*, t.7, tr.517, 519 -520.

xã hội chủ nghĩa với tư cách vừa là mục tiêu, vừa là động lực của phát triển và thực hành dân chủ rộng rãi với tư cách “cái chìa khoá vạn năng có thể giải quyết mọi khó khăn”(5); xây dựng và phát triển Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam – Nhà nước của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân. Để làm tròn sứ mệnh lịch sử lớn lao đó, trong xây dựng và chỉnh đốn Đảng, theo Hồ Chí Minh, Đảng phải dũng cảm, thẳng thắn thừa nhận khuyết điểm và kiên quyết từ bỏ những gì đã trở nên lạc hậu, lỗi thời hay sai trái để tạo ra những cái mới, đúng đắn hơn, tiến bộ hơn. “Một Đảng mà giấu giếm khuyết điểm của mình – Người nhấn mạnh – là một Đảng hỏng. Một Đảng có gan thừa nhận khuyết điểm của mình, vạch rõ những cái đó, vì đâu mà có khuyết điểm đó, xét rõ hoàn cảnh sinh ra khuyết điểm đó, rồi tìm mọi cách để sửa chữa khuyết điểm đó. Như thế là một Đảng tiến bộ, mạnh dạn, chắc chắn, chân chính”(6).

Trong tư tưởng Hồ Chí Minh về Đảng cầm quyền, Đảng vừa là người lãnh đạo, vừa là đầy tớ của nhân dân; Đảng cầm quyền nhưng nhân dân là chủ; không chỉ có nước mới lấy dân làm gốc, mà Đảng cũng phải lấy dân làm gốc, bởi cái gốc này chính là cái đem lại sinh lực vô tận cho Đảng; Đảng cầm quyền nhưng Đảng không có quyền lợi gì của riêng mình, ngoài quyền lợi của giai cấp, của dân tộc, của nhân dân. Do vậy, theo Hồ Chí Minh, xây dựng và chỉnh đốn Đảng nhằm nâng cao sức mạnh chiến đấu của Đảng luôn đòi hỏi Đảng phải thường xuyên chăm lo củng cố mối quan hệ máu thịt giữa Đảng với dân, thực hiện “Đảng – dân một ý chí” để Đảng không ở trên dân, cũng không ở ngoài dân, mà ở trong dân, trong lòng nhân dân và “xứng đáng là người lãnh đạo, là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân”(7).

Với những nhận thức sâu sắc đó, ngay từ khi đứng ra thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, trong *Sách lược vắn tắt của Đảng*, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: “Đảng là đội tiên phong của vô sản giai cấp, phải thu phục cho được đại bộ phận giai cấp mình, phải làm cho giai cấp mình lãnh đạo được dân chúng”(8). Kể từ đó, trong suốt những năm tháng lãnh đạo Đảng, lãnh đạo cách mạng Việt Nam, Người đã đưa ra nhiều quan điểm đúng đắn để nâng cao vai trò lãnh đạo của Đảng trên cơ sở nhận thức một cách đúng đắn rằng, Đảng phải “giành được địa vị lãnh đạo” và luôn củng cố địa vị lãnh đạo ấy bằng cách thường xuyên kết hợp xây dựng Đảng với chỉnh đốn Đảng để “giữ gìn Đảng ta thật trong sạch”, vững mạnh, để luôn được quần chúng thừa nhận Đảng là “một bộ phận trung thành nhất, hoạt động nhất và chân thực nhất”.

Không chỉ thế, Chủ tịch Hồ Chí Minh còn cho rằng, Đảng chỉ có thể trong sạch, vững mạnh, chỉ trở thành đội tiên phong và giành được vai trò lãnh đạo cách mạng, khi *gắn kết xây dựng Đảng với chỉnh đốn Đảng trở thành một nguyên tắc, một nhu cầu bức thiết trong suốt quá trình vận động và phát triển của Đảng* với tư cách người lãnh đạo cách mạng và mỗi khi cách mạng chuyển sang một giai đoạn mới thì đây là “việc cần phải làm trước tiên”.

Chính vì vậy, trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng không biết mệt mỏi của mình, trong suốt những năm tháng lãnh đạo cách mạng Việt Nam, lãnh đạo Đảng Cộng sản Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn kiên định quan điểm gắn việc xây

(5) Hồ Chí Minh. *Sđd.*, t.12, tr. 249.

(6) Hồ Chí Minh. *Sđd.*, t.5, tr. 261.

(7) Hồ Chí Minh. *Sđd.*, t.12, tr. 498.

(8) Hồ Chí Minh. *Sđd.*, t.3, tr. 3.

dựng đường lối chiến lược, sách lược cho cách mạng Việt Nam với việc xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam thành Đảng duy nhất lãnh đạo cách mạng Việt Nam; *xây dựng Đảng, không ngừng nâng cao bản lĩnh và trí tuệ Đảng phải gắn liền với chỉnh đốn Đảng*, thường xuyên nâng cao sức chiến đấu của Đảng, làm cho Đảng thực sự trong sạch, vững mạnh, thực sự là người đầy tớ trung thành của nhân dân.

Với quan điểm nhất quán này, với nhận thức sâu sắc rằng, đoàn kết là cái làm nên sức mạnh to lớn của Đảng, là cội nguồn dẫn đến mọi thành công của Đảng, đoàn kết trong Đảng là hạt nhân của khối đại đoàn kết toàn dân và với tư cách là hiện thân cho sự đoàn kết trong Đảng, mỗi khi “nói về Đảng”, về sự gắn kết xây dựng Đảng với chỉnh đốn Đảng, bao giờ Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng nói về việc *giữ gìn sự đoàn kết trong Đảng*. Thấu hiểu hơn ai hết truyền thống đoàn kết của Đảng ta ngay từ những ngày đầu thành lập, nhận thức sâu sắc hơn ai hết về vai trò cực kỳ quan trọng của sự đoàn kết, nhất trí trong Đảng, Người đã khẳng định: “Đoàn kết là một truyền thống cực kỳ quý báu của Đảng và của dân ta” và chính là “nhờ đoàn kết chặt chẽ, một lòng một dạ phục vụ giai cấp, phục vụ nhân dân, phục vụ Tổ quốc, cho nên từ ngày thành lập đến nay, Đảng ta đã đoàn kết, tổ chức và lãnh đạo nhân dân ta hăng hái đấu tranh tiến từ thắng lợi này đến thắng lợi khác”. Với khẳng định này, với mong muốn đã trở thành khát vọng – mong muốn việc giữ gìn sự đoàn kết, thống nhất trong Đảng cần phải trở thành truyền thống của Đảng ta, Người yêu cầu Đảng ta, từ Trung ương đến các chi bộ, từ cán bộ lãnh đạo đến đảng viên thường, đều “cần phải giữ gìn sự đoàn kết nhất trí của Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình”(9).

Nhận thức sâu sắc truyền thống đoàn kết trong Đảng bắt nguồn từ truyền thống đoàn kết của dân tộc Việt Nam trong lịch sử hàng nghìn năm đấu tranh dựng nước và giữ nước, với lập trường cách mạng của chủ nghĩa Mác – Lênin, đặc biệt là quan niệm của V.I.Lênin về xây dựng Đảng kiểu mới của giai cấp vô sản, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định rằng, *gắn kết xây dựng Đảng với chỉnh đốn Đảng để tạo nên sự thống nhất ý chí và hành động trong toàn Đảng*, làm cho toàn Đảng trở thành một khối đoàn kết vững chắc và mọi đảng viên trong Đảng đều phải có ý thức giữ gìn, bảo vệ sự đoàn kết thống nhất ấy *cũng là một nguyên tắc vận động và phát triển của Đảng cầm quyền*. Với khẳng định này, Người đặc biệt quan tâm đến việc xây dựng sự đoàn kết thống nhất trong Đảng cũng như khối đại đoàn kết toàn dân và coi việc xây dựng sự đoàn kết trong Đảng là nòng cốt để xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân. Người coi sự thống nhất về đường lối, về quan điểm là cơ sở để tạo nên sự thống nhất về hành động trong toàn Đảng nhằm đưa đường lối, quan điểm của Đảng vào cuộc sống, biến các chủ trương của Đảng thành hành động cách mạng của quần chúng nhân dân. Không chỉ thế, Người còn cho rằng, trong cuộc đấu tranh cách mạng lâu dài và gian khổ, khi tình hình càng phức tạp, nhiệm vụ càng nặng nề thì khi đó, “*sự đoàn kết trong Đảng* là quan trọng hơn bao giờ hết, nhất là sự đoàn kết chặt chẽ giữa các cán bộ lãnh đạo”, bởi sự đoàn kết thống nhất của đội ngũ cán bộ lãnh đạo có ảnh hưởng lớn đến sự đoàn kết thống nhất của nhiều cán bộ, đảng viên, đến sự đoàn kết thống nhất trong toàn Đảng(10).

(9) Hồ Chí Minh. *Sđd.*, t.12, tr. 497.

(10) Xem: Hồ Chí Minh. *Sđd.*, t.7, tr. 492.

Gắn kết xây dựng với chính đốn Đảng để tạo nên sự đoàn kết thống nhất trong toàn Đảng, theo Hồ Chí Minh, trước hết Đảng phải lấy tập trung dân chủ làm nguyên tắc tổ chức của Đảng để tạo nên trong toàn Đảng sự thống nhất về tư tưởng, tổ chức, hành động và làm cho “Đảng ta tuy nhiều người, nhưng khi tiến đánh thì chỉ như một người”(12), vừa phát huy được sức mạnh của mỗi đảng viên, vừa phát huy được sức mạnh của toàn Đảng; phải thực hiện và mở rộng dân chủ nội bộ để mọi cán bộ, đảng viên đều có thể tham gia thảo luận và quyết định những vấn đề hệ trọng của Đảng; thực hiện chế độ tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách với tư cách nguyên tắc lãnh đạo của Đảng và đặc biệt, phải thường xuyên thực hiện tự phê bình và phê bình với tư cách nguyên tắc sinh hoạt của Đảng, quy luật phát triển của Đảng. Nói về điều này, Người đã nhấn mạnh rằng, “muốn đoàn kết chặt chẽ trong Đảng, ắt phải thống nhất tư tưởng, mở rộng dân chủ nội bộ, mở rộng tự phê bình và phê bình”(13). Rằng, “trong Đảng thực hành dân chủ rộng rãi, thường xuyên và nghiêm chỉnh *tự phê bình và phê bình* là cách tốt nhất để củng cố và phát triển sự đoàn kết và thống nhất của Đảng”(14).

Đặc biệt nhấn mạnh vai trò lớn lao của việc thường xuyên thực hiện tự phê bình và phê bình trong sự gắn kết xây dựng Đảng với chính đốn Đảng nhằm tạo ra sự đoàn kết thống nhất trong Đảng và coi đó là nguyên tắc sinh hoạt của Đảng, là quy luật phát triển của Đảng, là phương thức không những phải “luôn luôn dùng”, mà còn phải “khéo dùng”, phương thức tốt nhất, hiệu quả nhất và là “vũ khí sắc bén” để giữ gìn, củng cố và phát triển sự đoàn kết thống nhất trong Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhiều lần nói về công tác này. Người cho rằng, tự phê bình và phê bình phải trở

thành công việc hàng ngày của mỗi cán bộ, đảng viên, từ người lãnh đạo đến đảng viên thường, từ cấp trên đến cấp dưới đều phải thường xuyên, nghiêm túc thực hiện “tự kiểm điểm, tự phê bình, tự sửa chữa như mỗi ngày phải rửa mặt”. Làm được như thế thì theo Người, “trong Đảng sẽ không có bệnh mà Đảng sẽ khoẻ mạnh vô cùng”(14). Với Người, tự phê bình và phê bình không chỉ giới hạn trong nội bộ Đảng, mà còn cần phải được mở rộng đến mọi tầng lớp nhân dân lao động. Để tiến bộ, mọi cán bộ, đảng viên đều phải biết “lắng nghe ý kiến của quần chúng”, “phải sẵn sàng nghe quần chúng phê bình và thật thà tự phê bình”, đồng thời phải thường xuyên nâng cao tính tự giác và luôn giữ thái độ trung thực, đúng mực trong tự phê bình và phê bình, phải “*biết thật thà tự phê bình và thành khẩn phê bình*” đồng chí khác để cùng nhau tiến bộ”(15). Trong tự phê bình và phê bình, theo Người, không được cá nhân chủ nghĩa, không được phép mưu cầu lợi ích cá nhân, không được kiêu ngạo, cộng thần, tự cao tự đại, phê bình người khác nhưng lại không muốn người khác phê bình mình, không tự phê bình hoặc tự phê bình một cách không nghiêm túc, không thật thà, “sợ tự phê bình thì sẽ mất thể diện, mất uy tín”. Tự phê bình và phê bình, Người nhấn mạnh, không phải chủ yếu là để xử lý, mà cái chính là để mỗi cán bộ, đảng viên đều nhận thức rõ mặt tốt mà phát huy, mặt còn yếu kém mà khắc phục, sửa chữa, nhất là để cùng nhau tiến bộ và đặc biệt, trong tự phê bình và phê bình phải lấy “tình đồng chí thương yêu lẫn nhau” làm phương châm chủ đạo.

(11) Hồ Chí Minh. *Sđđ.*, t.5, tr. 553.

(12) Hồ Chí Minh. *Sđđ.*, t.7, tr. 492.

(13) Hồ Chí Minh. *Sđđ.*, t.12, tr. 497 – 498.

(14) Hồ Chí Minh. *Sđđ.*, t.5, tr. 239.

(15) Hồ Chí Minh. *Sđđ.*, t.9, tr. 209, 289.

Gắn kết xây dựng Đảng với chỉnh đốn Đảng để “giữ gìn Đảng ta thật trong sạch”, vững mạnh, Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ đặc biệt nhấn mạnh vai trò hết sức quan trọng của việc giữ gìn, củng cố và phát triển sự đoàn kết thống nhất trong Đảng trên cơ sở thường xuyên và nghiêm chỉnh thực hiện tự phê bình và phê bình, mà còn khẳng định vai trò nền tảng, ý nghĩa quyết định của đạo đức cách mạng. Coi đạo đức là cái gốc của người cách mạng, đạo đức cách mạng là cơ sở nền tảng của Đảng cầm quyền, Người đặc biệt quan tâm đến việc giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên, đến việc xây dựng Đảng ta thành một Đảng “vừa là đạo đức, vừa là văn minh”.

Với quan niệm đạo đức cách mạng là “quyết tâm suốt đời” đấu tranh cho Đảng, cho cách mạng, “ra sức làm việc” cho Đảng, giữ vững kỷ luật Đảng, thực hiện tốt đường lối, chính sách của Đảng, đặt lợi ích của Đảng và của nhân dân lao động lên trên, lên trước lợi ích cá nhân mình; “hết lòng hết sức phục vụ nhân dân”, vì Đảng, vì dân mà đấu tranh quên mình, gương mẫu trong mọi công việc; “ra sức học tập” chủ nghĩa Mác – Lênin, luôn dùng tự phê bình và phê bình để nâng cao tư tưởng và cải tiến công tác của mình để cùng tiến bộ, khi gắn kết xây dựng Đảng với chỉnh đốn Đảng trên nền tảng đạo đức cách mạng, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: “Người cách mạng phải có *đạo đức cách mạng* làm nền tảng, mới hoàn thành được nhiệm vụ cách mạng vẻ vang”(16). Rằng, sự nghiệp cách mạng rất vẻ vang nhưng cũng vô cùng khó khăn, gian khổ mà Đảng là người lãnh đạo, do vậy, “cũng như sông thì có nguồn mới có nước, không có nguồn thì sông cạn. Cây phải có gốc, không có gốc thì cây héo. Người cách mạng phải có đạo đức, không có đạo đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân”(17).

Với quan niệm như vậy về vai trò nền tảng, ý nghĩa quyết định của đạo đức cách mạng, với nhận thức sâu sắc rằng “một dân tộc, một đảng và mỗi con người, ngày hôm qua là vĩ đại, có sức hấp dẫn lớn, không nhất định hôm nay và ngày mai vẫn được mọi người yêu mến và ca ngợi, nếu lòng dạ không trong sáng nữa, nếu sa vào chủ nghĩa cá nhân”, Chủ tịch Hồ Chí Minh thường xuyên nhắc nhở đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng phải thực hành đạo đức cách mạng mà bản thân Người là một tấm gương ngời sáng. Trước lúc đi xa, trong *Di chúc* để lại cho chúng ta, khi nói về xây dựng và chỉnh đốn Đảng, Người vẫn không quên căn dặn: “Đảng ta là một đảng cầm quyền. Mỗi đảng viên và cán bộ phải thực sự thấm nhuần *đạo đức cách mạng*, thật sự cần kiệm liêm chính, chí công vô tư. Phải giữ gìn Đảng ta thật trong sạch, phải xứng đáng là người lãnh đạo, là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân”(18).

Trong quan niệm của Chủ tịch Hồ Chí Minh, gắn kết xây dựng Đảng với chỉnh đốn Đảng để Đảng ta thật sự trong sạch, vững mạnh, xứng đáng là Đảng cầm quyền, Đảng phải đặc biệt quan tâm đến việc đào tạo đội ngũ những người kế thừa sự nghiệp cách mạng của Đảng. Coi việc “bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết”, Người luôn yêu cầu Đảng ta phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người cách mạng vừa “hồng”, vừa “chuyên”.

Với tư cách người cộng sản quốc tế, luôn quan tâm đến phong trào cộng sản thế giới, người suốt đời phụng sự không chỉ cho sự nghiệp cách mạng của giai cấp công nhân

(16) Hồ Chí Minh. *Sdd.*, t.9, tr. 283.

(17) Hồ Chí Minh. *Sdd.*, t.5, tr. 252 – 253.

(18) Hồ Chí Minh. *Sdd.*, t.12, tr. 557 – 558, 498.

Việt Nam, mà cả cho sự nghiệp cách mạng của giai cấp vô sản toàn thế giới, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn yêu cầu Đảng ta và bản thân Người cũng thế, ra sức hoạt động và góp phần đắc lực vào việc xây dựng khối đoàn kết giữa các Đảng Cộng sản và công nhân quốc tế trên nền tảng chủ nghĩa Mác - Lênin và chủ nghĩa quốc tế vô sản một cách “có lý có tình” và coi đó cũng là một nhiệm vụ của công tác xây dựng Đảng, gắn xây dựng Đảng với chỉnh đốn Đảng.

Như vậy, có thể nói, trong tư tưởng Hồ Chí Minh về Đảng cầm quyền, sự gắn kết giữa xây dựng Đảng với chỉnh đốn Đảng là để xây dựng Đảng ta thành một Đảng cách mạng chân chính lãnh đạo sự nghiệp cách mạng to lớn của giai cấp và của dân tộc, một Đảng “vừa là đạo đức, vừa là văn minh”, một Đảng tiêu biểu cho trí tuệ, danh dự, lương tâm của dân tộc và thời đại. Gắn kết xây dựng Đảng với chỉnh đốn Đảng vì mục tiêu lâu dài ấy, trước hết phải làm cho Đảng thật sự trong sạch, vững mạnh, đoàn kết thống nhất trên cơ sở tự phê bình và phê bình, thực hành dân chủ rộng rãi, phải làm cho Đảng trở thành một Đảng có đạo đức, có trí tuệ và hơn nữa, phải làm cho Đảng luôn là một Đảng cầm quyền, luôn xứng đáng là người lãnh đạo, là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân, một lòng một dạ phục vụ giai cấp, phục vụ nhân dân, phục vụ Tổ quốc, chăm lo cho hạnh phúc của nhân dân, thiết lập “quan hệ máu thịt” với nhân dân, thực hiện “Đảng - dân một ý chí”; đồng thời phải chăm lo đào tạo thế hệ cách mạng cho đời sau và góp phần đắc lực vào việc xây dựng khối đoàn kết giữa các Đảng Cộng sản và công nhân quốc tế.

Không chỉ thế, trong tư tưởng Hồ Chí Minh về Đảng cầm quyền, xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh phải gắn bó hữu cơ với “chỉnh đốn lại Đảng”. Chỉnh đốn Đảng

là cơ sở để xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh và đối với một Đảng cầm quyền, lãnh đạo cách mạng, khi cách mạng chuyển sang một giai đoạn phát triển mới, chỉnh đốn Đảng cũng là “việc cần phải làm trước tiên”. Chỉnh đốn Đảng là làm cho mỗi cán bộ, đảng viên, mỗi chi bộ đều phải ra sức làm tròn nhiệm vụ Đảng giao phó, toàn tâm toàn ý phục vụ nhân dân. Chỉnh đốn Đảng cũng là để xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh; để Đảng luôn giữ được vai trò lãnh đạo cách mạng, vai trò tiên phong gương mẫu và phát huy được sức mạnh, bản lĩnh, trí tuệ của mình; để Đảng không trở thành quan liêu, xa dân, thoái hoá, biến chất; để củng cố và nâng cao lòng tin của dân với Đảng. Chỉnh đốn Đảng không có nghĩa là Đảng phạm phải những sai lầm, thiếu sót nào đó cần phải sửa chữa, khắc phục, chỉnh đốn lại, bởi một Đảng cầm quyền lãnh đạo cách mạng không thể tránh khỏi thiếu sót, sai lầm. Chỉnh đốn lại Đảng cái chính là để nâng chất lượng, năng lực lãnh đạo của Đảng lên một tầm cao mới, đủ sức hoàn thành những nhiệm vụ chiến lược của cách mạng, nhất là khi cách mạng chuyển sang một giai đoạn phát triển mới.

Kỷ niệm 117 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, việc chúng ta cùng nhau nhắc lại tư tưởng của Người về sự gắn kết xây dựng Đảng với chỉnh đốn Đảng, thiết nghĩ, là cần thiết và bổ ích, khi chúng ta đang sôi nổi thực hiện Cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” mà một trong những mục tiêu của nó là xây dựng Đảng thật sự trong sạch, vững mạnh, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng thật sự cần kiệm liêm chính, chí công vô tư, như Người luôn nhấn mạnh, luôn yêu cầu mỗi khi nói về Đảng, về xây dựng và chỉnh đốn Đảng. □